

En man som heter Ove

- Textfrågor, skriv- och diskussionsuppgifter

Ämne: Svenska

Årskurs: 7-9, gymnasiet, Vux och SFI

Lektionstyp: reflektion och diskussion, fördjupning

Lektionsåtgång: 2-6

En man som heter Ove bygger på Fredrik Backmans roman med samma titel.

Denna version är återberättad av Niklas Darke.

Introduktion

Romanen *En man som heter Ove* handlar om ensamhet, vänskap och att vara behövd.

Ett sätt att närma sig boken kan vara att utgå från en diskussion kring vänskap.

Låt var och en få skriva ner ord som de tycker hör ihop med begreppet vänskap.

De kan t ex skriva ner orden på post-it-lappar.

Sätt sedan upp alla lapparna på tavlan och låt eleverna ta del av varandras ord. Finns det ord som hör ihop?

Låt eleverna gruppera orden.

Diskutera sedan i helklass vad vänskap är.

Gå vidare och låt eleverna få fundera över om det finns olika sorters vänskap.

Eleverna kan diskutera två och två och sedan kan gruppernas svar lyftas i helklass.

Den här lektionen är skriven av Jenny Edvardsson.

Jenny är lärare i svenska och historia på Wendesgymnasiet i Kristianstad.

Läs gärna mer på hennes blogg: jennypawendes.blogspot.se

MTM:s skolwebb

mtm.se/skola

Sista steget blir att de får fundera över VAD som kännetecknar en bra vän. Även här kan de få arbeta i tre steg (enskilt, par, helklass).

Återkom gärna till detta med vänskap efter att romanen blivit läst. Låt eleverna då få fundera över vilka vänner Ove har haft i sitt liv och vilka vänner de själva har just nu.

Frågor till romanens tio första kapitel

Kapitel "En man som heter Ove går sin runda":

"Det finns ingen mening med någonting" (s 5).

- Vad är det som gör att Ove känner så?
- Vem träffar Ove under sin morgonpromenad (s 6)?
- Hur går Oves morgonrunda i kvarteret till?

Kapitel "En man som heter Ove får nya grannar":

- Hur möts Ove och hans nya grannar?

Kapitel "En man som heter Ove drömmer en lycklig dröm":

- Ove drömmer om Sonja. Vad är det han är med om i sin dröm?

Kapitel "En man som heter Ove hälsar på sin fru":

På väg till kyrkogården hinner Ove bli irriterad på en "slipsnisse" och ett butiksbiträde.

- Vad är det egentligen som händer?

Kapitel "En man som heter Ove räddar ett kattskrälle":

- Vad betyder ordet "mähät" (s 47)?
- Vad är det "mähät" gör vid Oves hus?

Kapitel "En man som heter Ove försöker dö i fred":

- De nya grannarna ringer på och Ove blir mycket upprörd när "Lufsen" nämner däckspåren som syns på golvet hemma hos Ove.

- Varför tror du att Ove reagerar så?

På sidan 64 får läsaren reda på att Ove förtidspensionerats.

- Vad innebär det?

Kapitel "En man som heter Ove tänker tusen tankar":

- Vad händer när Ove försöker hänga sig?
- Vad är det Ove ska göra när han "luftar elementen"?

Kapitel "En man som heter Ove och en katt som inte lämnar honom i fred":

Ove tänker tillbaka på Sonja och på barnet som Sonja väntade.

- Vad hände när de var i Spanien och åkte buss?

Kapitlet "En man som heter Ove och en kvinna utan körkort":

Ove försöker gasa ihjäl sig men blir störd.

- Vem är det som stör honom och varför?

Kapitel ”En man som heter Ove och en clown som heter Beppo”:

Ove vägrar betala parkeringsavgift utanför sjukhuset.

- Varför det, tror du?
- Varför blir Ove arg på clownen Beppo efter trolleritricket?

Skriv- och diskussionsuppgifter

Uppgift till romanens första fem kapitel

Introducera romanen genom att titta på omslaget.

Läs baksidetexten och inled sedan med att läsa de fem första kapitlen högt.

Låt eleverna ha egna romaner framför sig så att de kan följa med i texten under högläsningen. Efter de fem kapitlen låter du eleverna fundera över följande:

Ove är en man som gillar rutiner och principer.

- Vad betyder egentligen dessa ord, rutin och princip?
- Diskutera med din bordsgranne.

- Hur framkommer det i bokens första fem kapitel att rutiner och principer är viktiga för Ove?
- Ge flera olika exempel och hänvisa gärna till texten du läst.

Ove vill dö

”Ove heter en man. Han är 59 år gammal.

Äldre ska han inte bli. Det får räcka nu.

Ove har bestämt sig för att dö i dag. ” (s 5)

Så inleds romanen om Ove.

Redan på de första raderna i bokens första kapitel klargörs det att Ove vill dö.

- Varför vill han det?
- Diskutera med en bordsgranne och lyft fram exempel från texten som styrker era förklaringar.

En bit in i romanen förändras Ove och han vill fortsätta leva.

- Vad är det som gör att Ove känner att han vill leva vidare?
- När kommer denna vändpunkt?
- Ge exempel från texten.

Vem är Ove och vem är du?

Författaren bygger upp sin roman genom att med jämna mellanrum lägga in saker som rör Oves barndom, uppväxt och vuxna liv (tillbakablickar).

Vad får vi egentligen veta om Ove?

- Gör en tidslinje där du presenterar Ove från liten pojke till en man på 59 år. Du kan göra tidslinjen på papper eller använda ett digitalt hjälpmedel (ex www.timetoast.com).

Nästa steg blir att du ska göra en tidslinje kring ditt eget liv.

- Vad ska du ta upp?
- Vilka händelser och situationer har varit viktiga i ditt liv?

Du kan antingen skriva på papper eller använda ett digitalt hjälpmedel (ex www.timetoast.com).

- Presentera din tidslinje för dina klasskompisar och ta del av dina klasskompisars tidlinjer.

Jämför därefter din egen barndom och uppväxt med Oves.

- Vilka likheter och skillnader finns det?
- Vad kan dessa bero på?

Skriv ett blogginlägg

Din uppgift blir att skriva ett blogginlägg till en blogg som tipsar om böcker. Tipset ska handla om *En man som heter Ove*.

Vad vill du lyfta fram från romanen?

Motivera dina tankar och åsikter genom att ta stöd i romanen.

Hänvisa till handlingen, karaktärerna, språket och/eller romanens struktur.

Ove lägger glasburken i kärlet för glas.
Hur ska de klara sig när han är borta?
Det kommer att ligga sopor huller om buller.

Men det är inte Oves problem.
Han ska ju dö i dag.

Utänför soprummet finns en skylt
där det står:

Nedanför skylten står en cykel lutad mot väggen.
Under skylten har någon satt en arg lapp:
”Det här är ingen cykelparkering! Lär dig läsa skyltar!”

- Idioter, muttrar Ove.

Så lyfter han in cykeln i cykelförrådet,
låser dörren och rycker i handtaget tre gånger.

Sedan river han ner den arga lappen.
Visst har personen som skrivit den rätt,
det är förbjudet att ställa cykeln där.
Men det är också förbjudet
att sätta upp lappar på väggen.

Den här väggen är för fan ingen anslagstavla.
Rätt ska vara rätt.

Sedan går Ove tillbaka in i sitt hus.
Han tar av sig tröskorna och häller upp kaffe.
När kaffekoppen är tom ringer han två telefonsamtal.
Först till dagstidningen
för att säga upp prenumerationen.
Sedan till telefonbolaget
för att säga upp abonnemanget.

Sedan lagar han kranen till handfatet i badrummet
och skruvar i nya skruvar i handtaget på altandörren.

Han oljar in bänkskivan i köket,
städar på vinden, sorterar verktygen i förrådet
och byter ut sommardäcken på Saaben mot vinterdäck.
Han stänger av alla element,
drar ut sladden till kaffebyggaren
och släcker alla lampor.

Så tittar han på klockan.
Den har blivit fyra på eftermiddagen.
Det är dags nu.

Det var inte meningen att livet skulle bli så här.

Ove ser sig omkring i radhuset.
Det är så tomt.
Huset var lite för stort
när Ove och hans fru Sonja bodde här.

Det är alldeles för stort för bara Ove nu.
Och snart kommer det att bli helt tomt.

Men det är åtminstone betalt.

Varenda krona. Inte ett öre i lån.

Ove har arbetat.

Gjort rätt för sig.

Aldrig varit sjuk.

Men häromdagen hade cheferna på jobbet
kommit fram till Ove.

De hade sagt att det var ”arbetsbrist”

och att Ove måste sluta på jobbet.

– Det blir väl skönt att få ta det lite lugnt? hade de sagt.

Det tyckte inte Ove.

Han har jobbat sedan han var 16 år.

Han vet inte hur man gör om man inte jobbar.

Det var när han kom hem från jobbet den dagen
som han bestämde sig.

Det fanns ingen mening med att leva vidare.

Ove tittar ut genom fönstret.

Huset bredvid är precis likadant som Oves.

Det har visst flyttat in en barnfamilj där, har Ove hört.

Han hoppas att de inte kör Audi.

Ove går in i vardagsrummet.

Han tittar upp i taket.

Ove ska skruva fast en krok där.

En riktigt stadig krok.

Han tänker sätta upp den så hårt
att den aldrig går att få loss.

Det blir det sista han fixar i huset innan han försvinner.

För sedan ska han sätta fast ett rep i kroken.

Och göra en snara i änden på repet.

Kliva upp på en stol.

Trä snaran om halsen.

Hoppa ner från stolen.

Hänga sig.

Dö.

Sedan får han äntligen träffa Sonja igen.

Han har saknat henne så mycket.

En man som heter Ove får nya grannar

Ove öppnar sin bra-att-ha-låda och väljer bland krokarna.

Vilken ser mest stadig ut?

Den måste hålla för en vuxen man.

Ove funderar.

Då hörs plötsligt ett långt skrapande ljud.

Det låter som om någon backar ett släp längs Oves husvägg.

Vad i helvete?

Han går fram till fönstret och tittar ut.

Han ser en kvinna som står och viftar med armarna åt en bil med släpvagn.

Hon ser arg ut.

Hon är kortväxt och svarthårig och har en jättemage.

Bilen skrapar längs väggen på Oves hus.

I bilen sitter en stor, blond man

och snurrar på ratten som en idiot.

Släpvagnen är fullpackad med möbler.

Ove förstår att det är de nya grannarna.

Ove ser att ena hjulet på släpvagnen rullar ner i hans rabatt.

– Det var då självaste ...! ryter Ove genom fönstret.

Till råga på allt är bilen en Toyota.

Ove knyter nävarna.

Kroken får vänta.

Han rusar ut genom ytterdörren och vrålar:

– Vad håller ni på med?

– Det undrar jag också! vrålar kvinnan.

Hon blänger på Ove.

Ove blänger tillbaka.

– Man får inte köra bil här! säger Ove.

Kan du inte läsa skyltar eller?

Kvinnan tar ett steg mot honom.

– Sluta skrika åt mig! Det är inte jag som kör!

Ove stirrar på henne.

Hennes bruna ögon gnistrar av ilska.

Väldigt vad stor hennes mage är.

Ove förstår att hon är gravid.

Hon ska ha barn och kan föda vilken dag som helst.

Ove vänder sig mot Toyotan.

Mannen har klivit ut ur bilen.

Han är nästan två meter lång och ser ut som en lufs.

Är det den här idioten som är pappa till barnet i kvinnans mage? tänker Ove. Stackars unge i så fall.

– Vem är du då? fråser Ove till lufsen.